

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy

Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.-31.12.2016

Sisällysluettelo

Toimintakertomus

Yhtiön toiminta ja rakenne	3
Yhtiön hallinto	4
Talous ja taloudellista asemaa koskevat tunnusluvut	5 - 7
Arvio yhtiön tulevasta kehityksestä ja riskeistä	7 - 10
Henkilöstö	10
Sijoitus ja rahoitustoiminta	10
Ehdotus ylijäämän käsittelystä	10
Tuloslaskelma	11
Tase	12
Rahoituslaskelma	13
Liitetiedot	14 - 21
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	22
Tilinpäätösmerkintä	22

Yhtiön toiminta ja rakenne

Päättynyt tilikausi oli yhtiön kahdeskymmenes. Yhtiön perustamiskokous pidettiin 14.2.1997. Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 10.12.1997, kaupparekisterinumero 724.152. Yhtiön osakepääoma on 71 143,49 euroa ja osakkeita on 2100. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaa, joka tukee ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamista. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä. Lisäksi yhtiö voi ottaa vastaan avustuksia ja lahjoituksia. Yhtiö ei jaa osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Humanistinen ammattikorkeakoulu sai vakinaisen toimiluvan alkaen 1.8.2002, 1.1.2014 ja 1.1.2015.

Humanistinen ammattikorkeakoulu Humak on tuottanut humanistisen ja kasvatustieteiden sekä kulttuurialan koulutusta. Tutkintoon johtavia koulutusohjelmia on ollut käynnissä kuusi (6). Ammattikorkeakoulututkintoon johtavat koulutukset (3) olivat kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutus, Yhteisöpedagogi (AMK), viittomakielen ja tulkkauksen koulutus, Tulkki (AMK) sekä kulttuurituotannon koulutus, Kulttuurituottaja (AMK). Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavat koulutukset (3) olivat järjestö- ja nuorisotyön koulutus, Yhteisöpedagogi (ylempi AMK), kulttuurituotannon koulutus, Kulttuurituottaja (ylempi AMK) sekä viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelma, Degree Programme in Sign Language Interpreting.

Vuoden 2016 aikana yhtiö on harjoittanut ammattikorkeakoulun toimintaa neljässä alueyksikössä.

Pääkaupunkiseudun alueyksikkö: Helsingin TKI – keskus, Nurmijärven kampus sekä Kauniaisten kampus

Turun alueyksikkö: Turun TKI – keskus ja Turun kampus

Jyväskylän alueyksikkö: Jyväskylän TKI – keskus ja Jyväskylän kampus

Kuopion alueyksikkö: Kuopion TKI – keskus ja Kuopion kampus

Yhtiön hallinto

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.6.2016, johon asti yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimi Ensio Vatanen ja hallituksen jäseninä olivat seuraavat:

Heinola Timo

Laitila Jaana

Lundén Ari-Pekka

Sarso Heikki

Valtari Jari

Paavilainen Salla, opiskelijoiden edustaja

Lindblad Kim, henkilökunnan edustaja

Yhtiökokous valitsi 20.6.2016 Jari Valtarin hallituksen puheenjohtajaksi ja jäseniksi seuraavat:

Heinola Timo

Laitila Jaana

Lundén Ari-Pekka

Sarso Heikki

Vatanen Ensio

Ojala Jenna, opiskelijoiden edustaja

Lindblad Kim, henkilökunnan edustaja

Yhtiön toimitusjohtajana ja Humanistisen ammattikorkeakoulun rehtorina on toiminut Tapio Huttula.

Yhtiön tilintarkastusyhteisönä toimii PricewaterhouseCoopers Oy ja vastaavana tilintarkastajana

Juha Tuomala KHT.

Talous ja taloudellista asemaa koskevat tunnusluvut

Tuotot vuonna 2016 olivat 13,5 milj. € (13,3 milj. € v. 2015). Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä perusrahoitus oli 80 % (87 %) kokonaistuotoista.

Kulut vuonna 2016 olivat yhteensä 14,2 milj. € (13,1 milj. €). Henkilöstökulut olivat 9,2 milj. € (8,6 milj. €) eli 65 % (65 %) kokonaiskuluista.

Taseen loppusumma vuonna 2016 oli 3,6 milj. € (4,1 milj. €), josta oma pääoma 1,7 milj. € (2,4 milj. €).

Määrälliset tavoitteet:	2016	2015	2014	2013
<i>Ammattikorkeakoulututkinnot koulutusaloittain</i>	312	291	249	251
<i>Humanistinen koulutusala</i>	234	209	179	174
<i>Kulttuuri</i>	78	82	70	77
<i>Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot yhteensä</i>	27	9	29	15
<i>Ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneiden määrä</i>	0	0	0	0
<i>Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä</i>	12*	19	18	16
<i>Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3kk)</i>	88	101	111	113
Tunnuslukutavoitteet				
<i>Ammattikorkeakoulututkinnot/opetus- ja t&k henkilökunta</i>	3,0	3,1	2,8	2,4
<i>Vähintään 55 op. suorittaneiden osuus</i>	58,0	60,9	57,9	48,2

<i>T&k-hankkeissa suoritettut opintopisteet/läsnä olevat opiskelijat</i>	7,0*	7,0	6,66	8,22
<i>Julkaistut ja audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat/opetus- ja t&k-henkilökunta</i>	2,6*	3,2	1,59	1,17
<i>Henkilökunnan kv-liikkuvuus/opetus- ja t&k henkilökunta</i>	0,5*	0,7	0,7	0,59

*Tunnusluku on alustava ja kuvaa tilinpäätösajankohdan tilannetta. Tunnusluku tarkentuu vuoden 2017 aikana.

Taloudelliset tunnusluvut	2016	2015	2014	2013
<i>Liikevaihto</i>	13 470 347	13 291 951	14 302 133	14 676 979
<i>Liikevoitto</i>	-676 932	216 013	477 084	140 006
<i>Liikevoitto %</i>	-5,0%	1,6	3,3	1,0
<i>Oman pääoman tuotto %</i>	-39	9	40	13
<i>Sijoitetun pääoman tuotto %</i>	-39	9	40	13
<i>Omavaraisuusaste</i>	59	70	58	53
<i>Quick Ratio</i>	1,8	3,6	2,7	2,5

Henkilöstöluvut	2016	2015	2014	2013
<i>Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana</i>	141	134	144	150
<i>Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella</i>	7 471 432	6 960 853	7 254 428	7 499 529

**Henkilötyövuosimäärä
henkilöstöryhmittäin**

Opetus- ja T&K henkilöstö

103	98	100	106
-----	----	-----	-----

Muu henkilöstö

35	36	37	39
----	----	----	----

Arvio yhtiön tulevasta kehityksestä ja riskeistä

Korkeakoulujen toimintaympäristö on ollut viime vuodet suuressa murroksessa. Samalla yhteiskunnan odotukset koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuuden suhteen ovat nousseet. Tälle on hyvin selkeät syyt. Korkeakoulut ovat avaintoimijoita yhteiskunnallisessa muutoksessa niin uuden tiedon kuin osaamisen tuottajina. Korkeakoulujen toiminnan haastavat samat teknologian ja globalisaation tuomat muutokset, jotka haastavat koko yhteiskunnan ja työelämän. Toisaalta julkisen sektorin osalta on menossa suuri palvelurakenteiden ja palvelutuotannon muutos, kun sote- ja maakuntauudistus on valmistumassa. Vastaavasti myös elinkeinoelämän ja järjestöjen rakenteet, toimintatavat, ansaintalogiikat sekä työntekemisen muodot kehittyvät koko ajan.

Korkeakoulupolitiikka on tällä hetkellä suuressa murroksessa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on tehostaa korkeakoulujen toimintaa ja nopeuttaa opiskelijoiden valmistumista ja siirtymistä työelämään. Toisaalta ministeriö haluaa lisätä korkeakoulutuksen ja TKI-toiminnan vaikuttavuutta. Keinoina näiden päämäärien toteuttamisessa ovat mm. korkeakoulujen profilointi ja työnjako sekä korkeakoulujen yhteistyön tukeminen. Samalla käydään keskustelua duaalimallin kehittämistarpeista. Joitakin pienempiä lainsäädäntöhankkeita, joilla tuetaan korkeakoulujen yhteistyötä, on jo toteutettu tai valmisteilla.

Korkeakoulut kävivät vuonna 2016 tulossopimusneuvottelut kaudelle 2017-2020 opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Sopimukseen kirjattiin kaikille korkeakouluille yhteiset tavoitteet, jotka viitoittavat korkeakoulujen kehittämistä vuoteen 2025 asti. Tavoitetilan lähtökohtana on, että ”Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.”

Korkeakoulujen kehittäminen jatkuu tulevinakin vuosina. Vuoden 2017 aikana laaditaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio, joka tähtää vuoteen 2030. Tavoitteena on linjata pitkänaikavälin tavoitteet koko korkeakoululaitokselle, johon kaikki puolueet voisivat sitoutua. Visiotyötä varten perustetaan parlamentaarinen seurantaryhmä.

Korkeakoulujen resurssit ovat pienenneet jo useamman vuoden ajan. Ammattikorkeakoulujen osalta tiedossa olevat säästötoimenpiteet huomioiden valtion perusrahoituskehys tulee laskemaan vuoden 2012 rahanarvossa vuoteen 2019 mennessä lähes 30 prosenttia. Tätä taustaa vasten on selvää, että korkeakoulut jatkavat toimintansa tehokkuuden lisäämistä ja prosessiensa kehittämistä. Vaikuttavuus edellyttää myös korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön tiivistämisestä ja vahvempien osaamiskeskittymien luomista. Pääsy erilaisiin yhteistyöverkostoihin ja osaamiskeskittymiin on edellytys myös Humakin toiminnan kehittämiseksi. Julkisen rahoituksen rajallisuus pakottaa korkeakouluja monipuolistamaan rahoituslähteitään, kehittämään ansaintalogiikkaansa ja parantamaan toimintansa tehokkuutta.

Taloudellisen toimintaympäristön kiristyminen näkyy myös Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) toiminnassa. Tulossopimusneuvottelut olivat Humakille pettymys. Rahoitusmallissa huomioitavien perustutkintojen kiintiö, tutkintokatto, jäi selvästi alhaisemmaksi kuin Humak tavoitteli. Tämä vaikeuttaa tarpeellisten koulutusavauksien toteuttamista. Lisäksi Humakin saama strategiarahoituksen määrä ei noussut vaikka strategiarahoituksen osuus koko rahoituskehuksesta kasvoi. Ministeriö jätti osan strategiarahoituksesta jakamatta. Humak tulee hakemaan vuoden 2017 aikana täydentävää strategiarahoitusta.

Tulevaisuuden näkymät ovat Humakin osalta selkeät. Se jatkaa oman toimintansa kehittämistä uuden strategian pohjalta. Humakin strategian voi tiivistää kolmeen pyrkimykseen: kasvuhakuisuuteen, yhteistyön lisäämiseen ja vahvaan tulevaisuusorientaatioon. Näiden linjausten pohjalta Humak vastaa kaikilla koulutusaloillaan menossa oleviin muutostrendeihin sekä toimintaympäristön muutoksiin. Kasvuhakuisuus on vastaus valtion perusrahoituksen supistumiseen, yhteistyö puolestaan tukee Humakin osaamisohjan vahvistamista ja tulevaisuusorientaatio ennakoitavien kehittymistä.

Humakin tuottamalle osaamiselle näyttäisi olevan vahvistuva kysyntä yhteiskunnassa. Tämä luo hyvän pohjan toiminnan laajentamiselle ja kasvulle, vaikka Humakin tutkintokatto jäikin tavoiteltua matalammalle. Kasvu edellyttää uudenlaisten myytävien koulutustuotteiden, erikoistumiskoulutusten sekä avoimen ammattikorkeakoulutuksen kehittämistä. Hyvä esimerkki uudesta kasvupotentiaalista on työyhteisöjen kehittäjäkoulutus, uusi tutkintoon johtava koulutus alkaa syksyllä 2017.

Humak solmi vuonna 2016 kaksi strategista kumppanuutta: Hämeen ammattikorkeakoulun ja Aalto yliopiston kanssa. Näiden kumppanuuksien avulla sen on mahdollista kehittää omaa osaamistaan ja lisätä toimintansa vaikuttavuutta. Korkeakouluysteistyön kehittäminen jatkuu vuonna 2017, jolloin Humak mm. pohtii yhteistyömalleja Turussa ja Kuopiossa. Samalla se tutkii uusia kumppanuusmahdollisuuksia tutkimuslaitosten ja erityyppisten kehittämisorganisaatioiden kanssa. Tulevaisuusorientaatio näkyy Humakin toiminnassa digikyvykkyyden kehittämisessä ja opetussuunnitelmauudistuksessa. Digitaaliset ratkaisut ja digiosaamisen vahvistaminen mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman toiminnan, kansainvälisyyden syventämisen ja valtakunnallisen toiminnan tehostamisen. Tavoitteena on, että Humakin digikampus on valmis vuonna 2018, jolloin myös uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön.

Humak on vastannut valtion perusrahoituksen pienenemiseen parantamalla oman toimintansa tehokkuutta ja tuloksellisuutta. Tämä on näkynyt positiivisena kehityksenä eri tulosmittareissa. Rahoitusennusteiden mukaan Humakin perusrahoitus kääntyy selvälle kasvu-uralle vuodesta 2018 lähtien. Rahoitusmalli seuraa tuloskehitystä viiveellä. Tämän vuoksi Humakin talous on vuosina 2016 ja 2017 tiukoilla. Talouden kehitys on ollut tiedossa. Pitkänajan suunnittelussa Humakin tavoitteena on päästä vaikeiden vuosien yli taseen puskurin avulla. Vuonna 2017 noudatetaan tiukkaa kulukuuria ja talouden seurantaa kehitetään entisestään.

Perusrahoituskehityksen supistuminen ja rahoitusmalli korostavat ammattikorkeakoulun oman toiminnan kehittämistarvetta ja ulkoisen rahoituksen hankintaa. Tähän Humak on omassa kasvuhakuisessa strategiassaan panostanut. Humakin osaamisen ajantasaisuus ja ammattikorkeakoulun pitkäjänteinen kehittäminen luovat pohjan ulkopuolisesti rahoitetun TKI-toiminnan ja liiketoiminnan kehittämiselle. TKI-toiminnalla on merkittävä rooli uuden tiedon tuottamisessa, opetussisältöjen kehittämisen sekä henkilökunnan osaamisen uudistamisessa. TKI-hankkeet tarjoavat aitoja työelämälähtöisiä oppimisympäristöjä opiskelijoille. Vuonna 2016 ulkoisen rahoituksen määrä nousi merkittävästi.

Talouden suurimmat riskit liittyvätkin siihen saadaanko ulkoisen TKI-toiminnan kasvu jatkumaan ja kyetäänkö kaikki hankkeet toteuttamaan laadukkaasti. Huomattava osa henkilöstön palkkakuluista katetaan ulkopuolisella rahoituksella. Sisäinen valvonta ja seuranta on tässä tilanteessa tärkeää. Niiden pettämistä voi pitää olennaisena riskinä. Tällä hetkellä hankesalkku kattaa jo lähes täysin vuodelle 2017 budjetoidun ulkoisen rahoituksen määrän. Talousennusteet perustuvat vähintään nykyisen tasoisen ulkoisen rahoituksen jatkumiseen.

Ammattikorkeakoulujen rahoitus perustuu tällä hetkellä täysin tulosperusteiseen rahoitusmalliin. Kaikki muutokset rahoitusmallissa ovat siten taloudellisilta vaikutuksiltaan merkittäviä. Pidemmällä aikavälillä rahoitusmallin liittyikin potentiaalisia riskejä. Keskeisin uhkatekijä Humakin kannalta liittyy kalliiden alojen rahoitukseen ja siinä mahdollisesti tehtäviin uudistuksiin. Humak on selkeästi suurin hyötyjä kalliiden tutkintojen osalta.

Yhteisöpedagogikoulutuksen kuuluminen kalliiden alojen rahoituksen piiriin tuottaa Humakille vuosittain noin miljoona euroa. Taloudellisen toimintaympäristön haasteet edellyttävät sen jatkuvaa seurantaa, ennakointia ja skenaariotyötä.

Muita selkeästi tunnistettuja kriittisiä tekijöitä Humakin kehittämisessä ovat organisaatiouudistuksen toimeenpanon loppuun vieminen, opetuksen ja hanketoiminnan integraatio, henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä teknologian tehokas hyödyntäminen. Humak on uusinnut organisaatiotaan ja on ottamassa käyttöön monia uusia järjestelmiä. Laajojen järjestelmien käyttöönottoon liittyy riskejä mm. projektihallinnan, aikataulujen pitämisen ja avainhenkilöiden osalta. Toisaalta organisaatiouudistukseen liittyy riskejä sisäisten toimintatapojen määrittelyn ja niiden käyttöönoton osalta. Humakissa on myös tunnistettu, että kiinteistöjen sisäilmaongelmat voivat muodostaa riskin henkilöstön hyvinvointiin, asiakaskokemukseen ja opiskelijatytyväisyyteen liittyen. Nämä tekijät voivat muodostaa myös imago-ongelmia, joilla on vaikutus Humakin vetovoimaan työ- ja opiskelupaikkana.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli ajalla 1.1.2016 – 31.12.2016 keskimäärin 141 (134 v. 2015, 144 v. 2014, 150 v. 2013). kuukausipalkkaista henkilöä. Tilikaudella maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 7 471 432 € (6 960 853 €), josta Opetus- ja T&K henkilöstön osuus oli 5 635 828 € ja muun henkilöstön 1 835 604 €. Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2016 oli 123 (117, 115) henkilöä ja määräaikaisten 20 (20, 21) henkilöä. Tämän lisäksi tilinpäätöshetkellä oli vakinaista henkilöstöä palkattomalla toimivapaalla 10 (9) henkilöä.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Yhtiöllä ei ollut pitkäaikaisia lainoja vuonna 2016. Yhtiön Nordean pankkitilin käyttämätön luottolimiitti on 150 000 €. Hallitus hyväksyi 31.8.2016 sijoitussuunnitelman, jonka pohjalta hallitus linjaa tarvittaessa sijoitustoimintaa.

Ehdotus tilikauden voiton käsittelystä

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö ei jaa osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Yhtiön hallitus esittää, että tilikauden 1.1.2016 – 31.12.2016 tappio -677 590,53 € kirjataan voitto/tappiotilille.

Tuloslaskelma

	Liite	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
LIKEVAIHTO	1	13 470 348	13 291 951
Toiminnan muut tuotot		22 116	23 502
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet tavarat		155 251	130 069
Ulkopuoliset palvelut		272 937	346 812
Henkilöstökulut	15		
Palkat ja palkkiot		7 471 432	6 960 853
Eläkekulut		1 299 634	1 251 455
Muut henkilösivukulut		414 234	343 644
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		189 755	162 210
Toiminnan muut kulut		4 366 152	3 904 398
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-676 932	216 013
Rahoitustuotot ja kulut		659	1 098
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-677 591	214 915
Tuloverot	4	0	948
TILIKAUDEN VOITTO		-677 591	213 967

Tase

Vastaavaa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	5		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		5 364	9 857
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		251 924	327 592
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	7	49 941	65 088
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		114 061	142 565
Siirtosaamiset	6	975 915	641 498
Muut saamiset		15 543	43 313
		1 105 520	827 376
Rahat ja pankkisaamiset		2 148 462	2 859 032
VASTAAVAA YHTEENSÄ		3 561 210	4 088 945
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	8		
Osakepääoma		71 143	71 143
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 001 000	1 001 000
Edellisten tilikausien voitto		1 337 457	1 123 490
Tilikauden voitto		-677 591	213 967
Oma pääoma yhteensä		1 732 010	2 409 601
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen	9		
Saadut ennakot		615 204	667 496
Ostovelat		552 143	333 390
Muut velat		216 315	242 110
Siirtovelat		445 537	436 348
		1 829 200	1 679 344
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		3 561 210	4 088 945

Rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-677 591	214 915
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	189 755	162 210
Rahoitustuotot ja -kulut	659	1 098
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-487 177	378 223
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	-262 995	108 062
Korottomien velkojen muutos	149 855	78 460
Toiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-600 317	564 746
Maksetut korot ja maksut muista toiminnan rahoituskuluista	-758	-1 521
Saadut korot toiminnasta	100	423
Toiminnan rahavirta (A)	-600 976	563 648
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-109 593	-156 000
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1	0
Investointien rahavirta (B)	-109 594	-156 000
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen oman pääoman lisäys	0	1 001 000
Rahoituksen rahavirta (C)	0	1 001 000
Rahavarojen muutos (A+B+C)	-710 569	1 408 647
Rahavarat tilikauden alussa	2 859 032	1 450 384
Rahavarat tilikauden lopussa	2 148 462	2 859 032
Rahavarojen muutos	-710 569	1 408 647

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Aktivoitua käyttöomaisuushankinnat on poistettu tasapoistona suunnitelman mukaan käyttöikä arvioiden seuraavasti: atk-ohjelmistot 3 v, kalusteet 5 v, opetusvälineet 3 v, atk-laitteet 3 v ja koneet ja laitteet 5 v. Tilikauden aikana on alle 1000 € hankinnat kirjattu tilikauden kuluiksi, vaikka ne tuottaisivat tuottoa useampana tilikautena. Valtion hallinnon päätösten mukaisesti on 1.1.2014 alkaen investointien sisältämät arvonnäisäverot kirjattu taseeseen saamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Ammattikorkeakoulun varsinaisen toiminnan tuotot on tuloutettu syntyneitten kulujen suhteessa. Projektien saamat ennakot on kirjattu saatuihin ennakkoihin taseen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan.

OKM:n arvonnäisäverokompensaatio

Tilikauden OKM-arvonnäisäverojen kompensaation piiriin kuuluvien käyttömenojen, investointien ja toimitilavuokrien arvonnäisäverot on käsitelty nettoperiaatteella. Maksetut arvonnäisäverot on kirjattu taseen vastattavien OKM:n alv-kompensaatioita vastaan. Alv-kulujen toteutuma vuonna 2016 oli 393 822 euroa (2015: 359 583 euroa)

Oikaisut edellisen vuoden tilinpäätökseen

Vähäisiä allokatiomuutoksia tuloslaskelmaan

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihdon erittely	2016	2015
OKM perusrahoitus	10 953 011	11 579 127
Tuet ja avustukset	2 072 121	1 442 944
Maksut ja korvaukset	140 443	76 225
Muu liikevaihto	304 774	193 655
Yhteensä	13 470 348	13 291 951

2. Tuet ja avustukset	2016	2015
Valtio	877 768	868 894
Kunnat ja kuntayhtymät	76 493	21 005
Sosiaalirahastot ja EU	1 095 664	436 865
Muut	22 196	116 180
Yhteensä	2 072 121	1 442 944

3. Tuloslaskelma toiminnanaloittain	Perustehtävä	Liiketoiminta	Kaikki yhteensä
Koulutustoiminta			
Tuotot			
Perusrahoitus	6 024 156	0	6 024 156
Maksut ja korvaukset	125 379	0	125 379
Toiminnan muut tuotot	17 945	0	17 945
	6 167 480	0	6 167 480
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	228 946	0	228 946
Henkilöstökulut	4 685 898	0	4 685 898
Muut toimintakulut	417 658	0	417 658
Osuus yhteisistä kuluista	2 428 888	0	2 428 888
	7 761 390	0	7 761 390
Koulutustoiminta yhteensä	-1 593 910	0	-1 593 910
T&K-toiminta			
Tuotot			
Perusrahoitus	4 928 855	0	4 928 855
Tuet ja avustukset	2 072 121	0	2 072 121
Maksut ja korvaukset	15 064	0	15 064
Muu liikevaihto	119 364	185 251	304 615
Toiminnan muut tuotot	2 807	1 522	4 329
	7 138 210	186 774	7 324 983
Kulut			
Materiaalit ja palvelut	302 626	8 758	311 384
Henkilöstökulut	3 318 995	158 743	3 477 738
Muut toimintakulut	623 704	7 907	631 611
Osuus yhteisistä kuluista	1 987 272	0	1 987 272
	6 232 597	175 408	6 408 005
T&K-toiminta yhteensä	905 613	11 366	916 978

Muu yhteiskunnallinen toiminta

Kulut			
Materiaalit ja palvelut	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0
Osuus yhteisistä kuluista	0	0	0
	0	0	0
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä			
	0	0	0
Tuloslaskelman liikevoitto/-tappio	-688 297	11 366	-676 932
Liikevoiton/-tappion jälkeiset erät			
Rahoituskulut	659	0	659
Tuloverot	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-688 956	11 366	-677 591

Yhteisten toimintojen tuotot ja kulut

Tuotot	
Perusrahoitus	10 953 011
Maksut ja korvaukset	33 475
Toiminnan muut tuotot	9 620
-siirretty toiminnoille	10 996 106
kulut	
Materiaalit ja palvelut	22 268
Henkilöstökulut	1 024 048
Muut toimintakulut	3 180 089
Poistot	189 755
- siirretty toiminnoille	-4 416 160

4. Liiketoiminnan tuloslaskelma

	2016	2015
LIKEVAIHTO	185 251	185 577
Liiketoiminnan muut tuotot	1 522	1 884
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 758	10 554
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	128 415	122 948
Eläkekulut	22 739	23 230
Muut henkilösivukulut	7 589	6 571
Liiketoiminnan muut kulut	7 907	19 439
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	11 366	4 719
Tuloverot	2 273	948
TILIKAUDEN VOITTO	9 092	3 771

TASEEN LIITETIEDOT

5. Pysyvien vastaavien muutokset

	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmistot		
Hankintameno 1.1.	55 973	47 494
Lisäykset	0	8 479
Poistamaton hankintameno 31.12.	55 973	55 973
Kertyneet poistot 1.1.	-46 116	-38 471
Tilikauden poisto	-4 493	-7 645
Kertyneet poistot 31.12.	-50 609	-46 116
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 364	9 857
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	5 364	9 857
AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 016	2 015
Kalusteet		
Hankintameno 1.1.	561 084	553 246
Lisäykset	65 512	7 838
Poistamaton hankintameno 31.12.	626 596	561 084
Kertyneet poistot 1.1.	-484 323	-440 124
Tilikauden poisto	-43 190	-44 199
Kertyneet poistot 31.12.	-527 513	-484 323
Kirjanpitoarvo 31.12.	99 083	76 761
Opetusvälineet		
Hankintameno 1.1.	57 395	49 830
Lisäykset	0	7 565
Poistamaton hankintameno 31.12.	57 395	57 395
Kertyneet poistot 1.1.	-32 426	-20 312
Tilikauden poisto	-13 228	-12 114
Kertyneet poistot 31.12.	-45 654	-32 426
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 741	24 969

Atk-laitteet

Hankintameno 1.1.	345 293	223 494
Lisäykset	17 491	121 799
Poistamaton hankintameno 31.12.	362 783	345 293

Kertyneet poistot 1.1.	-141 440	-47 617
Tilikauden poisto	-120 668	-93 823
Kertyneet poistot 31.12.	-262 107	-141 440
Kirjanpitoarvo 31.12.	100 676	203 853

Koneet ja laitteet

Hankintameno 1.1.	38 307	27 987
Lisäykset	26 590	10 320
Poistamaton hankintameno 31.12.	64 897	38 307

Kertyneet poistot 1.1.	-16 298	-11 869
Tilikauden poisto	-8 176	-4 429
Kertyneet poistot 31.12.	-24 474	-16 298
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 423	22 009

AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	251 923	327 592
--	----------------	----------------

6. Siirtosaamiset**2016****2015**

Ennakkomaksut	117 896	177 584
Kela, sv-korvaus	39 504	30 990
T&K projektien saamiset	791 172	370 864
Muut	27 344	62 060
Yhteensä	975 915	641 498

7. Muut saamiset, pitkäaikaiset	2016	2015
Vuokrattujen tilojen vuokravakuudet	49 941	46 941
Alv-kompensaatioosaatava 31.12.	0	18 148
Yhteensä	49 941	65 088

8. Oma pääoma

	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	71 143	71 143
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1	1 001 000	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	1 001 000	1 001 000
Investointirahasto 1.1.	0	200 431
Investointirahasto 31.12.*	0	0
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	1 337 457	923 059
Edellisten tilikausien tulos 31.12.*	1 337 457	1 123 490
Tilikauden voitto/- tappio	-677 591	213 967
Oma pääoma yhteensä	1 732 010	2 409 601

*Investointirahasto on päätetty 2015 ja saldo siirretty edellisten tilikausien tulokseen.

9. Vieraan pääoman muutokset

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	2016	2015
Eri yhteisöt, projektirahoitukset	615 204	667 496
Yhteensä	615 204	667 496

SIIRTOVELAT

	2016	2015
Lomapalkkavelka	366 317	333 356
T&K projektien velat osatoteuttajille	47 621	29 881
Muut siirtovelat	31 599	73 111
Yhteensä	445 537	436 348

MUUT LIITETIEDOT

10. Osakkeet

Yhtiöllä on yksi osakelaji. Yhtiöjärjestyksen 6 §:n mukaan yhtiö ei jaa osinkoa. Osakkeiden jakauma 31.12.2015 on seuraava:

	2016	2015
1.1. osakkeita ulkona	2 100	2 100
31.12. osakkeita ulkona	2 100	2 100

11. Leasingvastuut

	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät leasing-vastuut	128 415	109 547
Myöhemmin erääntyvät leasing-vastuut	31 172	69 792
Yhteensä	159 587	179 339

12. Vuokravastuut

	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	366 244	355 531
Myöhemmin erääntyvät maksut	448 530	795 599
Yhteensä	814 774	1 151 130

VUOKRAVASTUUT 2016	neliöt	kk vuokra	Irtisanomis- aika	vuokravastuu
TKI-keskus Otto Kuopio Wealth Options Trustee ltd	903	12 110	31.5.2018	205 870
TKI-Humak Akseli, Jyväskylä Education Facilities oy	685	9 583	31.12.2020	459 965
TKI Keskus Meri, Turku Logomo Oy	426	8 601	31.5.2018	146 223
TKI-Pohjois-Karjala Joensuun Jokiportti Oy	31	506	3kk	1 517
TKI-Lappi Kemin teollisuuskylä Oy	15	152	1 kk	152
TKI-Creve, Turku Turun teknologiakiinteistöt Oy	0 (mobiilijäsenyys)	50	1 kk	50
TKI-Etelä-Karjala Imatran Seudun Yritystilat Oy	22	332	3 kk	997
Yhteensä	2 081	31 334		814 774

13. Lähipiiritapahtumat

Yhtiö on laatinut kustannustenjakosopimukset kampusalueiden omistajayhteisöjen kanssa. Sopimusten sisältämät vuokrat ja palvelut eivät poikkea tavanomaisesta markkinahinnasta.

Kampusten kustannustenjakosopimukset	Neliöt	Vuokra kk	Palvelut kk	Irtisanomis aika (kk)	Vuokravastuu
Alkio-opisto	743	13 374	4 807	6	109 086
Kuurojen Liitto	1 730	31 136	5 628	6	220 584
PSKO, Kuopio	1 105	19 882	3 436	6	139 908
Kiljavan opisto, Nurmijärvi	1 512	26 982	3 866	6	185 089
Paasikiviopisto, Turku	1 009	18 156	3 349	6	129 030
Työväen akatemia, Kauniainen	1 199	21 580	5 779	6	164 154
Kustannustenjakosopimukset yht. (ei sis. 2017 korotusta)	7 298	131 110	26 865		947 851

14. Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

	2016	2015
Opetus- ja T&K henkilöstö	98	96
Muu henkilöstö	43	38
Yhteensä	141	134

15. Henkilöstökulut

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	7 471 432	6 960 853
Eläkekulut	1 299 634	1 251 455
Muut henkilösivukulut	414 234	343 644
Yhteensä	9 185 301	8 555 951
	2016	2015
Hallitusten jäsenten, toimitusjohtajan ja rehtorin palkkiot	33 400	33 048

Hallituksen eläkevakuutukset

Yhtiön hallituksen puheenjohtajistolla on vapaaehtoinen eläkevakuutus vakuutusyhtiö Ilmariselta

16. Tilintarkastajien palkkiot

	2016	2015
Tilintarkastus	9 318	12 550
Muut palvelut	5 568	0
Yhteensä	14 885	12 550